

GROEPSWERK? PRAAT ME ER NIET VAN

Leerlingen met ASS zijn natuurlijk geen gezelschapsdieren en afhankelijk van hoe ze in elkaar zitten, is een groepje of heel blij met hen of juist helemaal niet. De mening is – hoe dan ook – altijd uitgesproken.

Het ongeluk voor ASS-ers en degenen die met hen moeten samenwerken, is dat groepswork momenteel erg 'in' is. Veel leraren leven in de veronderstelling dat ze het allemaal goed in de smiezen hebben als leerlingen achterover leunend dankzij de inzet van anderen mooie cijfers incasseren. Ik heb daar zelf zo mijn bedenkingen bij en geloof dat er met de regelmaat van de klok misbruik wordt gemaakt van de ijver van de ambitieuzen en dat die laatsten ook soms maar al te graag een zwakke broeder of zuster buiten spel zetten om het cijfer niet te laten bederven.

Zo is PDD-NOSser Rolf in twee gymnasium geen geliefd groepslid ondanks het feit dat hij veel interesse toont en prachtige ideeën heeft. Maar water bij de wijn te doen en ook het nakomen van eenmaal gemaakte afspraken is geen haalbare kaart, want hij heeft een geheugen als een zeef. Al gauw klagen zijn groepsgenoten steen en been bij mij terwijl de verstrooide Rolf in een gesprek met mij oprecht verklaart niets van al die afspraken geweten te hebben. Het enige dat goed gaat is dat we allemaal geloven dat hij niet liegt, maar de samenwerking wordt er toch niet beter van. Wat later belt een ouder van zijn ijverige groepsgenoten mij op en meldt mij dat zijn kind lijdt onder de opgelegde samenwerking met Rolf, maar het lukt mij niet om Rolf beter af te stemmen op de anderen. Als we inmiddels in een tweede project zijn beland en Rolf in een ander groepje zit, komen andere ouders op de ouderavond bij mij hun beklag doen over de stress die hun kinderen ondervinden door de afspraken die Rolf allemaal niet nakomt. Ik laat hem dus maar een beetje rouleren om het leed in de klas te verzachten. Soms roept een leerling ongelukkig uit: "Maar ik zat de vorige keer al bij hem en dat is allemaal extra werk," maar ze blijven allemaal wel zo loyaal omdat niet in zijn bijzijn te zeggen. Vervolgens roep ik hem in zijn eentje tot groepje uit. Ook dan is het werkstuk natuurlijk niet op tijd, maar dan heeft tenminste niemand anders er last van.

In vier gymnasium ligt de stress juist bij de autist zelf, maar bij PDD-NOSser Elke. Sociaal valt zij er buiten in de klas, maar bij een groepsopdracht is zij een gewild groepslid door haar gedegen werkstukken waarmee ze goede cijfers haalt. Ze is weinig weerbaar en krijgt in een groep altijd onevenredig veel werk toegeschoven. Vanwege

haar zwakke, sociale positie in de klas durft ze niet bij haar mentor haar beklag te doen.

In het speciaal onderwijs laat men de autisten veel vaker alleen opereren, want drie of vier mensen in een groepje die hun eigen plan trekken wordt als vanzelf geen succes. De enkele keer dat het dan toch moest, had mijn zoon Yurre al snel een oplossing. Hij houdt van efficiënt werken en zit dus niet te wachten op groepsleden die de boel vertragen.

Bovendien kan hij erg goed schrijven en ook dat ziet hij liever niet aan kwaliteit inboeten door medeleerlingen die niet zo vlot zijn met de pen. Hij kwam voor hen met een zeer aantrekkelijk *deal*. Hij zou het werkstuk maken op voorwaarde dat zij zich helemaal nergens mee zouden bemoeien. In ruil daarvoor kwamen hun namen gewoon op de kaft en verder was er natuurlijk absolute geheimhouding geboden. Zo kon hij zich tenminste verzekeren van ongestoord werken en een goed cijfer. U begrijpt wel dat die anderen dat allemaal geen probleem vonden en iedereen was gelukkig.

Inmiddels zit Yurre in 5 VWO in het regulier onderwijs en daar moet hij meer samenwerken dan ooit. Ik krijg geregeld rake observaties te horen over de (on)betrouwbaarheid van anderen, het gekonkel en gemanupuleer en hoe er soms mooie cijfers worden gehaald over de ruggen van de ijverigen.

Zelf prijs ik me gelukkig dat dat in mijn tijd allemaal anders was.

Ongetwijfeld heb ik een hoop gezelligheid misgelopen, maar mijn resultaten –slecht en goed- waren net als mijn uiteindelijke diploma voor de volle honderd procent van mij. Daar valt tegenwoordig helaas wel wat op af te dingen.